

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBA

NUTARIMAS

DĖL ATSISAKYMO PRADĖTI TYRIMĄ DĖL VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS SPRENDIMŲ, SUSIJUSIŲ SU IŠORINĖS REKLAMOS ĮRENGIMO ORGANIZAVIMU IR DVIRAČIŲ NUOMOS SISTEMOS EKSPLOATAVIMU, ATITIKTIES LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS ĮSTATYMO 4 STRAIPSNIO REIKALAVIMAMS

2019 m. balandžio 4 d. Nr. 1S-40 (2019)

Vilnius

(1) Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba 2019 m. balandžio 4 d. posėdyje išnagrinėjo klausimą dėl atsisakymo pradėti tyrimą dėl Vilniaus miesto savivaldybės (toliau – Savivaldybė) sprendimų, susijusių su išorinės reklamos įrengimo organizavimu ir dviračių nuomos sistemos eksploatavimu, atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimams.

Konkurencijos taryba n u s t a t ė :

(2) Konkurencijos taryba 2019 m. sausio 22 d. gavo Baltijos išorinės reklamos firmų asociacijos (toliau – Pareiškėjas) pareiškimą¹, kuris patikslintas 2019 m. kovo 7 d.²

(3) Pareiškėjas prašo pradėti tyrimą dėl Vilniaus miesto savivaldybės (toliau – Savivaldybė) sprendimų, kuriais uždarajai akcinei bendrovei „JCDcaux LIETUVA“ (toliau – Bendrovė), Pareiškėjo teigimu, buvo leista statiškus reklaminius skydus pakeisti į kintamo vaizdo ekranus, taip pat kuriais sumažinta Bendrovės kaip dviračių nuomos sistemos operatoriaus rizika, atitikties Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimams. Pareiškėjas nurodo, jog Savivaldybė, sudarydama Bendrovei palankesnes sąlygas veikti rinkoje, privilegijuoja Bendrovę kitų ūkio subjektų atžvilgiu.

(4) Pareiškėjas Pareiškime taip pat prašo įvertinti aplinkybes dėl Savivaldybės tarybos 2003 m. vasario 5 d. sprendimu Nr. 01A-41-145 patvirtinto³ Vilniaus miesto išorinės vaizdinės reklamos specialiojo plano (toliau – Specialusis planas)⁴, kuriame, Pareiškėjo teigimu, numatyti reikalavimai reklaminiams įrenginiams privilegijuoja Bendrovę kitų ūkio subjektų atžvilgiu.

(5) Iš Pareiškime nurodytų aplinkybių nustatyta, kad 2012 m. gegužės 15 d. Savivaldybės taryba sprendimu Nr. 1-586 „Dėl reklaminių inžinerinių statinių ir automatinės dviračių nuomos sistemos įrengimo ir eksploatavimo operatoriaus parinkimo konkursų nuostatų ir leidimų formų tvirtinimo“ patvirtino konkurso nuostatus (toliau – Konkurso nuostatai) ir paskelbė operatoriaus atrankos konkursą (toliau – Konkursas)⁵.

¹ Bylos 1 tomas, 1-10 lapai.

² Bylos 3 tomas, 194-198 lapai.

³ Pakeistas 2003 m. kovo 19 d. sprendimu Nr. 846, papildytas 2003 m. lapkričio 12 d. sprendimu Nr. 01A-41-145.

⁴ Bylos 1 tomas, 149-162 lapai.

⁵ Bylos 1 tomas, 11-37 lapai, bylos 2 tomas, 173-214 lapai.

(6) Konkurso nuostatų 5 punkte nurodyta, kad Konkurso tikslas – terminuotos teisės įrengti ir eksploatuoti reklaminius inžinerinius statinius (transporto laukimo paviljonus, kolonas, miesto informacines vitrinas, viešuosius automatinius tualetus, reklaminius skydus) (toliau – RIS) ir automatinę dviračių nuomos sistemą (toliau – ADNS) suteikimas, sukuriant galimybes miestiečiams ir miesto svečiams naudotis patogia Vilniaus miesto infrastruktūra.

(7) Konkurso nuostatų 6 punkte numatyta, kad Konkurso laimėtojas atleidžiamas nuo visų vietinių rinkliavų ir bet kokių mokesčių, susijusių su RIS ir ADNS naudojimu, išskyrus konkurse pasiūlytą mokėti didžiausią paramos socialinės infrastruktūros plėtrai dydį.

(8) Konkurso nuostatų 10 punkte⁶ nurodyta, kad Konkurso laimėtojas bus atsakingas už RIS ir ADNS įrengimą ir eksploatavimą (veikimą ir administravimą) pagal reikalavimuose (1–6 priedai) nustatytus kriterijus penkiolika metų nuo atitinkamo leidimo išdavimo dienos, išskyrus reklaminius skydus. Teisė įrengti ir eksploatuoti reklaminius skydus Konkurso laimėtojui bus suteikiama penkeriems arba dešimčiai metų nuo atitinkamo leidimo išdavimo dienos. Reklaminių skydų eksploatavimo terminas nurodomas 5 priede.

(9) Konkurso nuostatų 11 punkte numatyta, kad RIS ir ADNS įrengiami ir eksploatuojami Konkurso laimėtojo lėšomis. Konkurso laimėtojas prisiima visas RIS ir ADNS įrengimo ir eksploatavimo (veikimo ir administravimo) sąnaudas.

(10) 2012 m. birželio 27 d. Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. 30-1296 „Dėl reklaminių inžinerinių statinių ir automatinės dviračių nuomos sistemos įrengimo reikalavimų, vietų sąrašų ir schemų tvirtinimo“ 5 punktu patvirtinti reklaminių skydų įrengimo reikalavimai, vietų sąrašas ir schema⁷.

(11) Reklaminiams skydams nustatyti aukščio, plokštumų skaičiaus, reklamos formato, apšvietimo, statinio konstrukcijų elementų spalvos, medžiagų bei statinio principinio vaizdo reikalavimai⁸.

(12) 2012 m. rugsėjo 7 d. Konkurso laimėtoja penkiolikos metų laikotarpiui buvo pripažinta Bendrovė⁹, kuriai 2012 m. gruodžio 14 d. Konkurso pagrindu buvo išduotas leidimas įrengti ir eksploatuoti reklaminius inžinerinius statinius (transporto laukimo paviljonus, kolonas, miesto informacines vitrinas, viešuosius automatinius tualetus, reklaminius skydus) ir automatinę dviračių nuomos sistemą Vilniaus mieste¹⁰ (toliau – Leidimas).

(13) Leidimo 12 punkte numatyta, kad leidimas įrengti ir eksploatuoti transporto laukimo paviljonus, kolonas, miesto informacines vitrinas, viešuosius automatinius tualetus ir automatinę dviračių nuomos sistemą galioja penkiolika metų nuo leidimo išdavimo dienos. Leidimas įrengti ir eksploatuoti reklaminius skydus galioja iki jo priede nurodytų reklaminių skydų eksploatavimo terminų pabaigos¹¹.

(14) Leidimo 13 punkte numatyta, kad Konkurso laimėtojas, tvarkingai vykdęs leidime nurodytas sąlygas, turi teisę kreiptis į Savivaldybės administraciją dėl vienkartinio leidimo galiojimo termino pratęsimo penkeriems metams, išskyrus reklaminius skydus.

(15) Leidimo 5 priede detalizuota reklaminių skydų įrengimo vieta, reklamos plotas, reklamos plokštumų skaičius, koordinatės bei eksploatavimo terminas nuo leidimo išdavimo dienos¹².

(16) Taip pat 2012 m. gruodžio 14 d. Savivaldybės administracija ir Bendrovė sudarė susitarimą Nr. 29-305 dėl Konkurso objekto techninių sąlygų realizavimo (toliau – 2012 m.

⁶ 2012 m. birželio 20 d. Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimo Nr. 1-648 redakcija, (Bylos 1 tomas, 38-40 lapai, bylos 2 tomas, 1-3 lapai).

⁷ Bylos 2 tomas, 4, 57-65 lapai.

⁸ Bylos 2 tomas, 57-58 lapai.

⁹ Bylos 1 tomas, 129 lapas.

¹⁰ Bylos 2 tomas, 87-89 lapai.

¹¹ priklausomai nuo reklaminių skydo įrengimo vietos penkeriems arba dešimčiai metų (bylos 2 tomas, 152-156 lapai).

¹² Bylos 2 tomas, 152-156 lapai.

Susitarimas)¹³, kuris suteikė teisę suderinus projektą su Savivaldybe, Bendrovei savo įrangoje naudoti bet kokius naujoviškus sprendimus. Be to, minėtu Susitarimu numatyta, kad dviračių nuomos sistemos operatoriaus rizika dėl turto sunaikinimo ir sugadinimo sumažėja iki 5 proc., o jeigu žala didesnė negu 5 proc., ją padengia Savivaldybė¹⁴.

(17) 2017 m. kovo 31 d. Savivaldybės atstovų susitikimo, kuris užfiksuotas 2017 m. balandžio 4 d. Savivaldybės mero protokolu Nr. 28-174/17(1.2.13-T1), su Bendrovės atstovais metu buvo sutarta suteikti Bendrovei galimybę, „*nepažeidžiant laimėto Konkurso sąlygų, modernizuoti esamus reklaminius statinius ir įdiegti naujoviškus technologinius sprendimus savo aptarnaujamuose reklaminiuose statiniuose bei dviračių nuomos sistemoje*“¹⁵ (toliau – 2017 m. Sprendimas).

(18) Pareiškėjo teigimu, Konkursas, atsižvelgus į Konkurso sąlygų 5 priede pateiktus reikalavimus reklaminiams skydams, buvo organizuotas, be kita ko, dėl galimybės įrengti statiškus reklaminius skydus/plokštumas, tačiau pasibaigus konkursui, Bendrovei atskiru Savivaldybės 2012 m. Susitarimu ir 2017 m. Sprendimu galimai buvo sudaryta galimybė vietoj statiškų reklamos skydų/plokštumų įrengti skaitmeninius kintamo vaizdo ekranus. Be to, Pareiškėjo teigimu, Savivaldybės 2012 m. Susitarimu, Konkurso sąlygos buvo pakeistos dėl dviračių nuomos sistemos operatoriaus rizikos, ją sumažinant.

(19) Pareiškėjas nurodė, kad Bendrovė 2018 m. gegužės 8 d. vietoje eksploatuojamų statiškų reklaminių skydų/plokštumų įrengė skaitmeninius kintamo vaizdo ekranus ir informavo Savivaldybę, kad buvo modernizuota 11 (vienuolika) Vilniaus miesto senamiestyje esančių informacinių vitrinų pritaikant jose pažangias realiam laike veikiančias technologijas¹⁶. Pareiškėjo teigimu, nors Bendrovė, vadovaujantis 2012 m. Susitarimu, modernizuojamos įrangos projekto su Savivaldybe nederino, Savivaldybė tokiems Bendrovės veiksams neprieštaravo.

(20) 2018 m. gegužės 9 d. Pareiškėjas kreipėsi į Savivaldybę prašydamas paaiškinti, ar galima be papildomų Savivaldybės leidimų ar kitų procedūrų pakeisti reklaminius įrenginius į skaitmeninius kintamo vaizdo ekranus bei prašė nurodyti tai reglamentuojančius teisės aktus¹⁷. Savivaldybė Pareiškėjui atsakė, jog esami reklaminiai įrenginiai Savivaldybės teritorijoje įrengiami ir eksploatuojami vadovaujantis Savivaldybės skelbtų konkursų pagrindu, laikantis išduotų leidimų įrengti ir eksploatuoti reklaminius inžinerinius statinius ir pasirašytų susitarimų sąlygų¹⁸.

(21) Pareiškėjo teigimu, Savivaldybė galimai 2012 m. Susitarimu ir 2017 m. Sprendimu privilegijavo Bendrovę kitų rinkos dalyvių atžvilgiu, nes Bendrovei be papildomų pastangų, pavyzdžiui, papildomų leidimų ir dalyvavimo konkurencingoje procedūroje, suteikta galimybė vietoj statinių reklamos skydų/plokštumų įrengti skaitmeninius kintamo vaizdo ekranus. Tuo tarpu kiti ūkio subjektai, norėdami pakeisti eksploatuojamus reklaminius įrenginius į kintamus skaitmeninio vaizdo

¹³Savivaldybės administracijos ir Bendrovės susitarimas dėl reklaminių inžinerinių statinių (transporto laukimo paviljonų, kolonų, miesto informacinių vitrinų, viešųjų automatinų tualetų, reklaminių skydų) ir automatinės dviračių nuomos sistemos Vilniaus mieste įrengimo ir eksploatavimo operatoriaus parinkimo konkurso objekto techninių realizavimo sąlygų, (bylos 1 tomas, 130-131 lapai; bylos 2 tomas, 161-162 lapai).

¹⁴2012 m. gruodžio 14 d. Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. 30-2515 patvirtinto priedo, kurio pagrindu pasirašytas 2012 m. Susitarimas 4 punkte nurodyta, kad „kai Bendrovės įrengtoje dviračių nuomos sistemoje dviračiai yra pavagiami arba nepataisomai sugadinami trečiųjų asmenų, Bendrovė išsipareigoja pati savo lėšomis padengti tokių dviračių (nustatyto kiekio 300 (trijų šimtų) sutaisymą, bet ne daugiau kaip 5 (penkis) procentus nuo visų dviračių skaičiaus per 1 (vienerius) metus. Kai dviračių vagystės ir nepataisomi sugadinimai viršija 5 (penkis) procentus nuo visų dviračių skaičiaus per 1 (vienerius) metus, už kiekvieną tokį pavogtą ar sugadintą dviratį Savivaldybė išsipareigoja sumokėti Bendrovei 1381,12 Lt kompensaciją per 1 (vieną) mėnesį nuo atitinkamo reikalavimo pateikimo. Kompensacijos dydis prilyginamas 300 (trims šimtams) eurų. <...>. Jeigu dviračių vagystės ir nepataisomi sugadinimai viršytų 20 (dvidešimt) procentų nuo visų dviračių skaičiaus per 1 (vienerius) metus, Šalys iš naujo derins dviračių sistemos eksploatavimo sąlygas“.

¹⁵ Bylos 1 tomas, 132 lapas, bylos 2 tomas, 165 lapas.

¹⁶ Bylos 1 tomas, 133 lapas.

¹⁷ Bylos 1 tomas, 135 lapas.

¹⁸ Bylos 1 tomas, 136 lapas.

ekranus, turi dalyvauti skelbiamuose konkursuose, gauti leidimus ir mokėti vietinę rinkliavą Savivaldybei. Be to, 2012 m. Susitarimu Konkurso sąlygos pakeistos ir dėl dviračių nuomos sistemos operatoriaus rizikos. Pareiškėjo teigimu, jeigu kiti rinkos dalyviai būtų žinoję, kad dviračių taisymo rizika yra 5 proc., o likusi dalis yra kompensuojama Savivaldybės ar kad egzistuoja kitos palankesnės sąlygos, galimai būtų nusprendę dalyvauti Konkurse ar pasiūlę Savivaldybei sudaryti susitarimus palankesnėmis sąlygomis.

(22) Savivaldybė, atsakydama į Konkurencijos tarybos prašymą pateikti informaciją dėl Pareiškėjo Pareiškime nurodytų aplinkybių, nurodė, kad Konkurso nuostatai neapibrėžė konkrečios galimybės įrengti tik statiško vaizdo reklamą. Savivaldybės teigimu, reklaminių skydų reikalavimuose nustatytas reklaminių skydų tipas, aukštis, plokštumų skaičius, reklamos formatas, reklaminių skydų padėtis bei kiti parametrai, tačiau nenustatytas reklamos plokštumų technologinis konstrukcinis sprendimas, keičiamo turinio vaizdo dažnis ir periodiškumas. Savivaldybė taip pat nurodė, kad teisės aktuose nėra išsamiai apibrėžta sąvoka „erdvinis stendas – kintamo vaizdo ekranas“. Savivaldybės teigimu, Bendrovė neįrengė skaitmeninių kintamo vaizdo ekranų, o tik modernizavo miesto informacinių vitrinų įrangą¹⁹, o tai negali būti prilyginama skaitmeninių kintamo vaizdo ekranų įrengimui.

(23) Iš Savivaldybės pateiktų paaiškinimų nustatyta, kad vadovaujantis Savivaldybės administracijos direktoriaus 2018 m. lapkričio 15 d. įsakymu Nr. 30-3518/18(2.1.1E-TD2)²⁰, reklaminės veiklos subjektams, įskaitant ir Bendrovę, buvo pratęstas įsakymo priėmimo dieną galiojančių leidimų atskiriems reklaminiams skydams eksploatuoti terminas iki 2019 m. gruodžio 14 d.

(24) Savivaldybė pažymėjo, kad siekdama sudaryti konkurencingas sąlygas visiems išorinės reklamos veiklos subjektams darniai plėsti išorinės reklamos įrenginių tinklą Vilniaus mieste ir atsižvelgdama į rinkos dalyvių siūlymus skleisti reklamą pasinaudojant naujomis technologijomis, Savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. liepos 29 d. įsakymu Nr. 30-1777 „Dėl išorinės reklamos erdvinio stendų – kintamo vaizdo ekranų įrengimo ir eksploatavimo Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje konkurso organizavimo“ patvirtino vietas, konkurso nuostatus ir skelbė tik išorinės reklamos erdvinio stendų – kintamo vaizdo ekranų įrengimo ir eksploatavimo konkursus²¹.

(25) Dėl Bendrovės kaip dviračių nuomos sistemos operatoriaus, Savivaldybė nurodė, kad Konkurso nuostatų 11 punkte buvo nustatyta, kad „Konkurso laimėtojas prisiima visas RIS ir ADNS įrengimo ir eksploatavimo (veikimo ir administravimo) sąnaudas“, o 2012 m. Susitarimo 4 punktu numatyta, kad Bendrovė įsipareigoja dėti visas pastangas vandalizmo mažinimui užtikrinti. Be to, Savivaldybė Konkurencijos tarybą papildomai informavo²², kad 2012 m. Susitarimo galiojimo metu, Bendrovė pagal 2012 m. Susitarimo 4 punktą, nėra pateikusi Savivaldybei reikalavimo kompensuoti patirtus nuostolius dėl dviračių vagystės ar nepataisomo sugadinimo, kai vagystės ir nepataisomi sugadinimai viršija 5 proc. nuo visų dviračių skaičiaus per vienerius metus.

(26) Pareiškėjas Pareiškime taip pat prašo įvertinti aplinkybes dėl Savivaldybės tarybos patvirtinto Specialiojo plano.

¹⁹ Savivaldybė nurodė, kad Bendrovė, vadovaudamasi 2012 m. Susitarimu, kreipėsi su prašymais į Savivaldybę ir Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymais buvo leista Bendrovei suderinus miesto informacinių vitrinų projektus su Savivaldybe, miesto informacinių vitrinų įrangoje naudoti naujoviškus sprendimus įsakymuose nurodytose vietose, (bylos 2 tomas, 170-190 lapai).

²⁰ 2018 m. lapkričio 15 d. įsakymas Nr. 30-3518/18(2.1.1E-TD2) „Dėl Administracijos direktoriaus 2017 m. gruodžio 14 d. įsakymo Nr. 30-3269 „Dėl leidimų galiojimo termino pratęsimo“ pakeitimo“, (bylos 2 tomas, 166, 167 lapai).

²¹ Pavyzdžiui, išorinės reklamos erdvinio stendo – kintamo vaizdo ekrano įrengimo ir eksploatavimo konkursai skelbti: 2016 m. lapkričio 18 d.; 2016 m. gruodžio 16 d.; 2017 m. vasario 10 d.; 2017 m. rugsėjo 29 d., prieiga per internetą: https://vilnius.lt/lt/finances_and_properties_category/konkursas-irengti-ir-eksploatuoti-isorines-reklamos-reklaminius-irenginius/.

²² Bylos 3 tomas, 20-22 lapai.

(27) Iš Pareiškime nurodytų aplinkybių nustatyta, kad Specialaus plano miesto istorinio centro zonavimo aprašomojoje dalyje numatyta, kad „Senamiesčio UIP teritorijoje: tripusiai įrenginiai neįrengiami; cilindro formos įrenginiai palaipsniui keičiami – naudojant istorines formas <...>“. Vilniaus miesto teritorijų išorinės vaizdinės reklamos sklaidos schemoje nurodyta, kad A, B ir C zonose, išsidėsčiusiuose senamiestyje ir centrinėje miesto teritorijoje, galimi cilindro tipo statiniai su plokščia ir kupolo formos viršutine dalimi²³.

(28) Pareiškėjas pažymėjo, kad 2003 m. balandžio 2 d. Bendrovė įregistravo dizainą: cilindro formos reklamos koloną plokščia ir kupolo formos viršutine dalimi kaip savo intelektinės nuosavybės objektą²⁴.

(29) Pareiškėjo teigimu, susiklosto situacija, kad vienintelis potencialus dalyvis, galintis dalyvauti Savivaldybės planuojamuose skelbti konkursuose bei atitiksiantis Specialiame plane keliamus reikalavimus įrengti ir eksploatuoti reklamines kolonas yra Bendrovė, kadangi kiti rinkos dalyviai, nepažeisdami Bendrovės kaip įregistruoto dizaino savininko teisių, negalės dalyvauti Savivaldybės skelbiamuose konkursuose, kuriuose numatytas minėto tipo statinių įrengimas ir eksploatavimas.

(30) Dėl Specialiajame plane keliamų reikalavimų įrenginiams, Savivaldybė nurodė, kad Vilniaus miesto teritorijų išorinės vaizdinės reklamos sklaidos schemoje Nr. 4 senamiesčio teritorijoje (kodas Kultūros vertybių registre: 16073) yra išlikęs betoninis skelbimų stulpas Maironio g., saugomas kaip Vilniaus senamiesčio vertingoji savybė. Tai apvalaus plano vertikalus cilindras su kupolo formos stogeliu viršuje. Savivaldybė nurodė, jog neturi informacijos apie tai, kad istorinio skelbimo stulpo dizainas yra užpatentuotas kurio nors asmens arba, kad būtent tiksliai tokio dizaino įrenginiai yra gaminami kurio nors išorinės reklamos rinkos dalyvio. Savivaldybė paaiškino, jog neprieštarauja, kad pasitelkus kūrybiškumą ir profesionalias žinias bei meninius įgūdžius būtų kuriami kiti apvalaus plano, cilindro formos reklaminiai įrenginiai išoriškai panašūs į valstybės saugomą istorinį skelbimų stulpą su kupolo formos stogeliu, koks yra Maironio g. Savivaldybės teigimu, pretenduojantys dalyvauti Savivaldybės organizuojamuose konkursuose ir juos laimėję ūkio subjektai, turi galimybę atitikti minėtas sąlygas ir įtvirtintą nuostatą dėl A, B, C zonose dėl cilindro formos statinių su plokščia ir su kupolo formos viršutine dalimi.

Konkurencijos taryba konstatuoja:

(31) Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio 1 dalis viešojo administravimo subjektams nustato pareigą užtikrinti sąžiningos konkurencijos laisvę, įgyvendinant pavestus uždavinius, susijusius su ūkinės veiklos reguliavimu. To paties straipsnio 2 dalis nurodo, kad valstybės valdymo ir savivaldos institucijoms draudžiama priimti teisės aktus arba kitus sprendimus, kurie teikia privilegijas arba diskriminuoja atskirus ūkio subjektus ar jų grupes ir dėl kurių atsiranda ar gali atsirasti konkurencijos sąlygų skirtumų atitinkamoje rinkoje konkuruojantiems ūkio subjektams, išskyrus atvejus, kai skirtingų konkurencijos sąlygų neįmanoma išvengti vykdant Lietuvos Respublikos įstatymų reikalavimus.

(32) Konkurencijos įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 8 punkte yra nurodyta, jog Konkurencijos taryba priima nutarimą atsisakyti pradėti tyrimą, jei pareiškime nurodytų faktinių aplinkybių tyrimas neatitinka Konkurencijos tarybos veiklos prioritetų.

(33) Konkurencijos taryba 2012 m. liepos 2 d. nutarimu Nr. 1S-89 „Dėl Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos veiklos, atliekant Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo priežiūrą, prioriteto“ patvirtino savo veiklos prioritetą – atlikti tyrimus ar kitaip įsikišti į rinkos veikimą, jei toks įsikišimas galėtų reikšmingai prisidėti prie veiksmingos konkurencijos apsaugos ir

²³ Bylos 1 tomas, 151, 156 lapai.

²⁴ Bylos 1 tomas, 163 lapas.

taip užtikrinti kuo didesnę vartotojų gerovę. Tuo pačiu nutarimu patvirtintame Konkurencijos tarybos veiklos, atliekant Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo priežiūrą, prioriteto įgyvendinimo principų apraše (toliau – Aprašas) buvo įtvirtinti principai, kuriais vadovaudamasi Konkurencijos taryba priima sprendimus dėl tam tikro tyrimo tikslingumo ir apimties. Vertinant, ar tyrimas atitinka veiklos prioritetą, vadovaujama Apraše nustatytais tyrimo įtakos veiksmingai konkurencijai ir vartotojų gerovei, strateginės reikšmės bei racionalaus išteklių naudojimo principais. Kaip nurodyta Aprašo 5 punkte, nė vienas iš šių principų neturi iš anksto nustatytos lemiamos įtakos Konkurencijos tarybos sprendimui dėl konkretaus tyrimo atlikimo, tačiau Konkurencijos tarybai gali pakakti įvertinti tyrimą pagal vieną iš principų, kad galėtų priimti sprendimą dėl tyrimo tikslingumo.

(34) Vertinant Pareiškėjo prašymą pradėti tyrimą dėl Savivaldybės 2012 m. Susitarimo ir 2017 m. Sprendimo bei šio prašymo atitiktį Konkurencijos tarybos veiklos prioritetui, atsižvelgtina į Aprašo 8.1 punkte įtvirtintą įtakos veiksmingai konkurencijai ir vartotojų gerovei principą ir 8.3 punkte įtvirtintą racionalaus išteklių naudojimo principą. Vadovaujantis Aprašo 10 punktu, paprastai didžiausią neigiamą įtaką veiksmingai konkurencijai ir vartotojų gerovei gali daryti galimi pažeidimai, pasireiškiantys viešojo administravimo subjektų veiksmais, kuriais, be kita ko, tiesiogiai daroma įtaka reikšmingai daliai Lietuvoje veikiančių ūkio subjektų ar vartotojų. Pagal Aprašo 14 punktą, vadovaudamasi racionalaus išteklių naudojimo principu, Konkurencijos taryba sieks atlikti tyrimus, kuriems reikalingi Konkurencijos tarybos ištekliai būtų proporcingi tikėtiniems tyrimų rezultatams.

(35) Konkurencijos taryba atkreipia dėmesį, kad paskelbtos konkurso sąlygos, pasibaigus konkursui negali būti keičiamos ar kitaip modifikuojamos²⁵. Nors nagrinėjamu atveju Savivaldybė priėmė 2012 m. Susitarimą ir 2017 m. Sprendimą, kuriais leido Bendrovei modernizuoti esamus reklaminius statinius, o 2012 m. Susitarimu pakeitė Konkurso nuostatas dėl Bendrovės kaip dviračių nuomos sistemos operatoriaus rizikos, tačiau nėra duomenų, kurie leistų įtarti, kad dėl 2012 m. Susitarimo ir 2017 m. Sprendimo yra daroma esminė įtaka reikšmingai daliai Lietuvoje veikiančių ūkio subjektų ir vartotojų dėl toliau nurodytų priežasčių.

(36) Pažymėtina, kad Savivaldybės 2012 m. Susitarimas ir 2017 m. Sprendimas savaime neužkirto kelio kitiems ūkio subjektams dalyvauti Savivaldybės organizuojamuose konkursuose dėl skaitmeninių kintamo vaizdo ekranų įrengimo Savivaldybės teritorijoje (Nutarimo (24) pastraipa). Taigi, kiti ūkio subjektai, laimėję konkursą, taip pat turi galimybę gauti reikiamus leidimus įrengti skaitmeninius kintamo vaizdo ekranus. Be to, Bendrovė pakeitė esamus reklaminius įrenginius, kuriems jai buvo išduoti leidimai, tačiau neįrengė papildomų išorinės reklamos įrenginių naujose vietose. Atkreiptinas dėmesys, kad Bendrovės Konkurso nuostatų pagrindu įgyti leidimai dėl reklaminių skydų galioja iki 2019 m. gruodžio 14 d. (Nutarimo (23) pastraipa), kas taip pat nelemia aplinkybės, jog kiti atitinkamoje rinkoje veikiantys ūkio subjektai itin ilgą laiko tarpą gali patirti neigiamas pasėkmes dėl tokių leidimų išdavimo.

(37) Vertinant 2012 m. Susitarimu įtvirtintą nuostatą dėl Bendrovės, kaip dviračių nuomos sistemos operatoriaus, rizikos sumažinimo, pažymėtina, kad Konkurso sąlygos buvo skelbtos visiems ūkio subjektams vienodai, įskaitant ir nuostatą dėl rizikos. Bendrovė Konkurso laimėjo būtent tokiomis sąlygomis, įskaitant ir rizikos prisiėmimą, kurios buvo skelbtos Konkurso metu. Nėra duomenų, kad ūkio subjektai, įskaitant ir Bendrovę, Konkurso paskelbimo metu galėjo žinoti, kad sąlygos bus keičiamos. Be to, Savivaldybė pagal 2012 m. Susitarimą nėra kompensavusi Bendrovės patirtų nuostolių dėl dviračių vagysčių ir nepataisomų sugadinimų. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta,

²⁵ Pavyzdžiui, Konkurencijos tarybos 2012 m. balandžio 19 d. nutarimas Nr. 2S-5 „Dėl Kazlų Rūdos savivaldybės sprendimų pratęsiant Kazlų Rūdos miesto šilumos ūkio modernizavimo ir renovavimo sutartį su UAB „Litesko“ atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimams.

Konkurencijos tarybos 2015 m. rugsėjo 9 d. nutarimas Nr. 2S-12/2015 „Dėl Alytaus miesto savivaldybės tarybos sprendimų keičiant sutartį su UAB „Litesko“ dėl Alytaus miesto šilumos ūkio modernizavimo ir renovavimo atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimams.

darytina išvada, kad 2012 m. Susitarimo nuostata dėl Bendrovės, kaip dviračių nuomos sistemos operatoriaus rizikos sumažinimo, nedaro esminės įtakos reikšmingai daliai Lietuvoje veikiančių ūkio subjektų ir vartotojų.

(38) Dėl Specialiojo plano, pažymėtina, kad Pareiškėjas nenurodė konkretaus Savivaldybės paskelbto konkurso, iš kurio matytųsi, jog tik Bendrovė gali atitikti Specialiame plane numatytus keliamus reikalavimus įrenginiams. Atsižvelgiant į tai, nėra pagrindo manyti, kad yra apribojamos ūkio subjektų galimybės veikti rinkoje ar kitaip apribojama konkurencija. Kita vertus, Konkurencijos taryba atkreipia dėmesį, jog viešojo administravimo subjekto organizuojamuose konkursuose neturi būti numatyti tokie reikalavimai, kurie dirbtinai ribotų konkurenciją ir kuriuos *de facto* galėtų atitikti tik vienas ūkio subjektas.

(39) Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Konkurencijos tarybos tyrimas šiuo atveju neturėtų reikšmingos įtakos veiksmingai konkurencijai. Be to, nėra aplinkybių, kurios leistų manyti, jog dėl Savivaldybės 2012 m. Susitarimo, 2017 m. Sprendimo ir Specialiojo plano galėjo būti pažeisti ir vartotojų interesai. Atitinkamai, galimam tyrimui reikalingi Konkurencijos tarybos ištekliai būtų neproporcingi tikėtiniems tyrimo rezultatams.

(40) Įvertinus šias aplinkybes, konstatuotina, kad Pareiškėjo nurodytų faktinių aplinkybių tyrimas neatitinka Konkurencijos tarybos veiklos prioriteto ir sudaro pagrindą atsisakyti pradėti tyrimą, kaip numatyta Konkurencijos įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 8 punkte.

(41) Kaip nurodyta Aprašo 6 punkte, Konkurencijos tarybos sprendimas atsisakyti pradėti tyrimą dėl to, kad jis neatitinka veiklos prioriteto, nereiškia, kad viešojo administravimo subjekto sprendimai negali pažeisti Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimų.

(42) Konkurencijos tarybos sprendimas atsisakyti pradėti tyrimą dėl to, kad jis neatitinka veiklos prioriteto, taip pat neriboja Pareiškėjo teisės, vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 23 straipsnio 1 dalimi, kreiptis į teismą dėl Savivaldybės 2012 m. Susitarimo, 2017 m. Sprendimo ir Specialiojo plano teisėtumo.

Vadovaudamasi Konkurencijos įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 8 punktu,

Konkurencijos taryba n u t a r i a :

Atsisakyti pradėti tyrimą dėl Vilniaus miesto savivaldybės sprendimų, susijusių su išorinės reklamos įrengimo organizavimu, ir dviračių nuomos sistemos eksploatavimu atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimams.

Nutarimas per 20 dienų nuo įteikimo dienos gali būti skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui.

Pirmininko pavaduotojas,
pavadojantis pirmininką

Elonas Šatas